

Scenariokaart 1

Elektra in de varkensstal

Situatie

In deze vleesvarkensstal hangen verlichting, ventilatoren en voerinstallaties al jaren op dezelfde plek. Door vocht, stof en ammoniak zien sommige kabels en armaturen er niet meer fris uit, maar alles doet het nog. In de centrale gang zijn elektrische kasten moeilijk bereikbaar en worden ze zelden schoongemaakt.

Hoe kan de brand ontstaan?

Op een rustige nacht raakt een verbinding langzaam oververhit. Stof kan de warmte niet kwijt en een kunststof onderdeel vat vlam. De brand begint klein en onopvallend, maar breidt zich via plafonds en installaties snel uit.

Bespreek samen:

- Wat herkennen we hiervan op onze eigen bedrijven?
- Waar zit hier het grootste risico?
- Wat doen we al goed?
- Wat is een realistische eerstvolgende stap?

Bron: Naslagwerk Basis voor brandveiligheid van veestallen

- p. 23 – Elektrische installaties als brandoorzaak (circa 30% van de stalbranden).
- p. 48–49 – Corrosie door ammoniak en H_2S , stofophoping in centrale delen van stallen.
- p. 69–70 – Aanleg, onderhoud en keuring van elektrische installaties; invloed van stof, vocht en veroudering.

Scenariokaart 2

Werkzaamheden in de melkveestal

Situatie

In een melkveestal moet een metalen hek bij de ligboxen worden gerepareerd. Het slijpen en lassen gebeurt even tussendoor, terwijl de koeien in de stal blijven. In de buurt ligt stro en onder de vloer zit een mestkelder.

Hoe kan de brand ontstaan?

Tijdens het slijpen komen vonken vrij. Een gloeiend deeltje komt terecht in het stro of bereikt via een kier een plek waar mestgassen aanwezig zijn. De brand ontstaat klein en wordt niet direct opgemerkt. Pas later blijkt dat het vuur zich al heeft uitgebreid.

Bespreek samen:

- In welke situaties doen wij dit ook zo?
- Wat kan hier misgaan?
- Wat doen we al om risico's te beperken?
- Wat is een haalbare eerstvolgende stap?

Bron: Naslagwerk Basis voor brandveiligheid van veestallen

- p. 78-79 – Brandgevaarlijke (hete) werkzaamheden en veiligheidsbewustzijn.
- p. 109-110 – Praktische voorzorgsmaatregelen bij lassen, slijpen en snijden.
- p. 67 – Mestgassen en risico's bij werkzaamheden in of nabij de mestput.

Scenariokaart 3

Stro-opslag in de pluimveestal

Situatie

In een pluimveestal met strooisel ligt een grote dagvoorraad stro opgeslagen in een hoek van de stal. Door drukte is de voorraad steeds wat groter geworden. Het stro voelt soms warm aan, maar niemand heeft dit echt bewust in de gaten.

Hoe kan de brand ontstaan?

In het stro ontstaat broei. Zonder vlam of vonk warmt het materiaal steeds verder op, totdat het spontaan ontbrandt. Zodra er brand ontstaat, grijpt het vuur razendsnel om zich heen door het droge stro en de aanwezige brandbare materialen.

Bespreek samen:

- Hoe ziet opslag bij ons eruit?
- Wanneer wordt opslag een risico?
- Wat doen we al om dit te beperken?
- Wat is een logische eerstvolgende stap?

Bronverwijzing

- p. 65–66 – Opslag van hooi en stro; broei en zelfontbranding
- p. 26 – Effect van brandbare materialen op brandontwikkeling
- p. 49 – Brandstofpakketten en vuurbelasting

Scenario 4

Mestopslag onder een varkensstal

Situatie

Onder een varkensstal ligt een diepe mestput. Tijdens het mixen van de mest wordt in de stal een kleine onderhoudsklus uitgevoerd. Er wordt gebruikgemaakt van elektrisch gereedschap.

Hoe kan de brand ontstaan?

In de mestput hebben zich brandbare gassen opgehoopt. Een vonk van het gereedschap of een warme motor is voldoende om deze gassen te ontsteken. Het vuur verspreidt zich in één keer door de mestput en slaat via de roosters omhoog de stal in, met grote kans op explosie en instorting.

Bespreek samen:

- Wanneer zijn wij dicht bij de mestput actief?
- Welke risico's onderschatten we mogelijk?
- Wat doen we al goed?
- Wat is een realistische eerstvolgende stap?

Bron

- p. 66-67 – Mestopslag, mestgassen en explosierisico
- p. 48-49 – Ontbranding door menselijk handelen
- p. 49-50 – Snelle branduitbreiding in varkensstallen

Scenariokaart 5

Zonnepanelen op de pluimveestal

Situatie

Op het dak van een pluimveestal liggen zonnepanelen. De installatie is enkele jaren geleden aangelegd. In de stal hangt veel stof, ook rond kabels en omvormers. Er is geen vaste controle of monitoring.

Hoe kan de brand ontstaan?

Door slijtage of een installatiefout raakt een verbinding oververhit. Stof vergroot het risico. De brand ontstaat op of onder het dak en wordt laat ontdekt. Tegelijkertijd valt de ventilatie uit, waardoor de omstandigheden voor de dieren snel verslechteren.

Bespreek samen:

- Welke extra techniek hebben wij toegevoegd?
- Waar zit hier het grootste risico?
- Wat hebben we al geregeld?
- Wat is een haalbare eerstvolgende stap?

Bron: Naslagwerk Basis voor brandveiligheid van veestallen

- p. 69 – Toename van installaties (o.a. PV) als extra ontstekingsbron.
- p. 34–35 – Afhankelijkheid van ventilatie- en klimaatsystemen bij brand.
- p. 69–70 – Inspectie, onderhoud en ontwerpfouten bij elektrische installaties.

Scenariokaart 6

Kleine aanpassingen in de melkveestal

Situatie

In een melkveestal zijn in de loop der jaren extra leidingen en kabels aangebracht. Bij sommige doorvoeringen in wanden en plafonds zijn gaten niet brandwerend afgedicht. Dit is nooit echt opgevallen.

Hoe kan de brand ontstaan?

Een kleine brand, bijvoorbeeld door elektra, bereikt via een open doorvoering isolatiemateriaal achter de wand of in het plafond. Dit materiaal raakt snel betrokken bij de brand. Het vuur verspreidt zich buiten zicht, waardoor de brand ineens veel groter blijkt dan gedacht.

Bespreek samen:

- Waar hebben wij dit soort aanpassingen gedaan?
- Wat betekent dit bij een beginnende brand?
- Wat doen we al goed?
- Wat is een realistische eerstvolgende stap?

Bron: Naslagwerk Basis voor brandveiligheid van veestallen

- p. 70-71 – Doorvoeringen en het correct afdichten van brandscheidingen.
- p. 108-109 – Praktische aandachtspunten voor brandwerende scheidingen.
- p. 17-18 – Brandklasse van materialen en misverstanden over 'brandveilig'.

